

Årsregnskap 2020

Ledelseskommentar til årsregnskapet

Innledning

Helse- og omsorgsdepartementet (HOD) har det overordnede ansvaret for at befolkningen får gode og likeverdige helse- og omsorgstjenester.

HOD er et ordinært statlig forvaltningsorgan som fører regnskap i henhold til kontantprinsippet, slik det fremgår av prinsippnoten til årsregnskapet.

Bekreftelse

Årsregnskapet er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten og rundskriv R-115 fra Finansdepartementet. Jeg mener regnskapet gir et dekkende bilde av Helse- og omsorgsdepartementets disponible bevilgninger, regnskapsførte utgifter, inntekter, eiendeler og gjeld.

Vurdering av vesentlige forhold

I 2020 har HOD regnskapsført utgifter med om lag 167,4 mrd. kroner, inkl. belastningsfullmakter og utgifter på kap. 1633, post 01 nettoføringsordningen for merverdiavgift. Utgiftene er i hovedsak knyttet til tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten med om lag 158,7 mrd. kroner, hvorav hoveddelen er finansiering av helseforetakene. For de regionale helseforetakene er samlet utlån og driftskreditter økt med netto ca. 7,2 mrd. kroner i 2020. Ved utgangen av 2020 er de samlede utlån og driftskreditter på om lag 33 mrd. kroner.

Lønnsutgiftene inklusive honorarer mv i HOD er på ca. 234 mill. kroner. I 2020 er det medgått 208 årsværk i HOD, om lag samme antall som i 2018 og 2019.

Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten er inntektsført med om lag 609 mill. kroner, hvorav hoveddelen er renteinntekter på utlån til de regionale helseforetakene og utbytte fra AS Vinmonopolet.

Mellomværende med statskassen er redusert med ca. 1,2 mrd. kroner i 2020. Dette er i all hovedsak som følge av at de regionale helseforetakenes tilbakebetaling av driftskreditter i 2019 ved feil først ble overført til Helse- og omsorgsdepartementet i januar 2020.

Finansdepartementet har samtykket i at beløpet ble ført på mellomværende med statskassen pr. 01.01.2020.

Tilleggsopplysning

Helse- og omsorgsdepartementets regnskap revideres av Riksrevisjonen. Som et tillegg til årsregnskapet publiseres revisjonsberetningen, når den foreligger.

Oslo, 8. mars 2021

Bjørn-Inge Larsen
Departementsråd
Helse- og omsorgsdepartementet

Prinsippnote til årsregnskapet

Årsregnskapet for Helse- og omsorgsdepartementet er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten ("bestemmelsene"). Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4 og i Finansdepartementets rundskriv R-115.

Årsregnskapet består av bevilgningsrapporteringen og artskontorrapporteringen.

Oppstillingene er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsene punkt 3.4.2 – de grunnleggende prinsippene for årsregnskapet:

- Regnskapet følger kalenderåret
- Regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for regnskapsåret
- Utgifter og inntekter er ført i regnskapet med brutto beløp
- Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet

Oppstillingene av bevilgnings- og artskontorrapportering er utarbeidet etter de samme prinsippene, men gruppert etter ulike kontoplaner. Prinsippene samsvarer med krav i bestemmelsene punkt 3.5 til hvordan virksomhetene skal rapportere til statsregnskapet. Sumlinjen "*Netto rapportert til bevilgningsregnskapet*" er lik i begge oppstillingene.

Virksomheten er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til krav i bestemmelsene pkt. 3.7.1. Bruttobudsjetterte virksomheter tilføres ikke likviditet gjennom året, men har en trekkrettighet på sin konsernkonto. Ved årets slutt nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto ved overgang til nytt år.

Bevilgningsrapporteringen viser regnskapstall som Helse- og omsorgsdepartementet har rapportert til statsregnskapet. Det stilles opp etter de kapitler og poster i bevilgningsregnskapet som departementet har fullmakt til å disponere. Oppstillingen viser videre beholdninger departementet står oppført med i statens kapitalregnskap i 2019 og i 2020. Kolonnen samlet disponibel tildeling viser for hver kombinasjon av kapittel/post hva departementet har til disposisjon etter fradrag for avgitte tildelingsbrev. Mottatte fullmakter til å belaste en annen virksomhets kapittel/post (belastningsfullmakter) vises ikke i kolonnen for samlet tildeling, men er omtalt i note B til bevilgningsoppstillingen. Avgitte belastningsfullmakter er inkludert i kolonnen for samlet tildeling, men bokføres og rapporteres av virksomheten som har mottatt belastningsfullmakten og vises derfor ikke i kolonnen for regnskap. De avgitte fullmaktene fremkommer i note B til bevilgningsoppstillingen¹. Utgiftene knyttet til mottatte belastningsfullmakter er bokført og rapportert til statsregnskapet, og vises i kolonnen for regnskap.

Artskontorrapporteringen viser regnskapstall som Helse- og omsorgsdepartementet har rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter. Oppstillingen av artskontorrapporteringen har en øvre del som viser hva som er rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter og en nedre del som viser eiendeler og gjeld som inngår i mellomværende med statskassen. Det er utarbeidet note 1 til note 9 til artskontorrapporteringen. Note 9 viser forskjeller mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen, samt spesifisering av beholdninger departementet står oppført med i statens kapitalregnskap i 2020.

¹ I Stortingsmeldingen Meld. St. 3 Statsregnskapet 2020 fremgår de faktiske overføringene til neste år for hver kombinasjon av kapittel/post.

Oppstilling av bevilgningsrapportering

Utgifts- kap.	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet tildeling	Regnskap 2020	Merutgift (-) og Mindreutgift
0700	Helse- og omsorgsdep.	01	Driftsutgifter	A og B	248 878 000	240 969 037	7 908 963
0701	E-helse, helseregistre mv.	21	Spesielle driftsutgifter	A og B	25 554 000	22 905 699	2 648 301
0701	E-helse, helseregistre mv.	70	Norsk Helsenet SF	A og B	175 797 000	175 797 000	0
0701	E-helse, helseregistre mv.	71	Medisinsk kvalitetsregister	A og B	38 666 000	38 666 000	0
0701	E-helse, helseregistre mv.	72	Nasjonale e-hesløsninger	A og B	510 900 000	510 900 000	0
0702	Beredskap	21	Spesielle driftsutgifter	A og B	3 538 000	1 350 236	2 187 764
0703	Internasjonalt samarbeid	21	Spesielle driftsutgifter	A og B	10 054 000	5 601 753	4 452 247
0703	Internasjonalt samarbeid	71	Internasjonale organisasjoner	A og B	74 117 000	74 006 181	110 819
0703	Internasjonalt samarbeid	72	Tilskudd til WHO	A og B	20 000 000	20 000 000	0
0708	Eldreombudet	01	Driftsutgifter	A og B	7 018 000	7 016 892	1 108
0714	Folkehelse	21	Spesielle driftsutgifter	A og B	8 239 000	11 208 071	-2 969 071
0732	Regionale helseforetak	21	Spesielle driftsutgifter	A og B	27 275 000	19 382 393	7 892 607
0732	Regionale helseforetak	70	Særskilte tilskudd	A og B	3 968 603 000	3 968 603 000	0
0732	Regionale helseforetak	71	Kvalitetsbasert finansiering	A og B	566 434 000	566 434 000	0
0732	Regionale helseforetak	72	Basisbevilgn. H. Sør-Øst RHF	A og B	57 895 767 000	57 895 767 000	0
0732	Regionale helseforetak	73	Basisbevilgn. H. Vest RHF	A og B	20 104 919 000	20 104 919 000	0
0732	Regionale helseforetak	74	Basisbevilgn. H. Midt-N RHF	A og B	15 224 171 000	15 224 171 000	0
0732	Regionale helseforetak	75	Basisbevilgn. H. Nord RHF	A og B	13 657 280 000	13 657 280 000	0

Oppstilling av bevilgningsrapportering

Utgifts- kap.	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet tildeling	Regnskap 2020	Merutgift (-) og Mindreutgift
0732	Regionale helseforetak	76	Innsatsstyrt finansiering	A og B	37 019 733 000	37 019 433 000	300 000
0732	Regionale helseforetak	78	Forskning og nasjonale komp.sentre	A og B	1 234 392 000	1 234 392 000	0
0732	Regionale helseforetak	80	Kompensasjon for mva	A og B	7 500 243 000	7 555 419 258	-55 176 258
0732	Regionale helseforetak	81	Protonsenter	A og B	26 032 000	26 032 000	0
0732	Regionale helseforetak	82	Investeringslån	A og B	5 782 762 000	5 782 760 000	2 000
0732	Regionale helseforetak	83	Byggelånsrenter	A og B	115 000 000	120 156 379	-5 156 379
0732	Regionale helseforetak	86	Driftskreditter	A og B	2 518 000 000	2 518 000 000	0
0733	Habilitering og rehabilitering	70	Behandlingsreiser til utlandet	A og B	35 732 000	35 732 000	0
0734	Særskilte tilskudd til psykisk helse og rustiltak	71	Tvungen omsorg for psykisk utviklingshemmede	A og B	117 841 000	125 936 000	-8 095 000
0761	Omsorgstjeneste	21	Spesielle driftsutgifter	A og B	98 000 000	93 766 985	4 233 015
0762	Primærhelsetjeneste	21	Spesielle driftsutgifter	A og B	22 779 000	10 936 538	11 842 462
0765	Psykisk helse, rus og vold	21	Spesielle driftsutgifter	A og B	27 841 000	10 563 667	17 277 333
0769	Utredningsvirksomhet mv	21	Spesielle driftsutgifter	A og B	1 294 000	1 244 291	49 709
0769	Utredningsvirksomhet mv	70	Tilskudd	A og B	1 601 000	850 000	751 000
0770	Tannhelsetjenester	21	Spesielle driftsutgifter	A og B	22 551 000	18 000 000	4 551 000
0780	Forskning	50	Norges forskningsråd mv	A og B	297 167 000	297 167 000	0
0781	Forsøk og utvikling mv.	21	Spesielle driftsutgifter	A og B	14 400 000	13 900 000	500 000

Oppstilling av bevilgningsrapportering

Utgifts- kap.	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet tildeling	Regnskap 2020	Merutgift (-) og Mindreutgift
0021	Statsrådet	01	Driftsutgifter	B		660 536	
0118	Utenrikspolitiske satsinger	21	Spesielle driftsutgifter	B		2 149 328	
0118	Utenrikspolitiske satsinger	70	Nordområdetiltak, samarbeid med Russland og atomsikkerhet	B		14 888 950	
0159	Regionbevilgninger	71	Europa og Sentral-Asia	B		4 500 000	
0160	Helse	70	Helse	B		823 707	
0471	Statens erstatningsansvar mv.	71	Erstatningsansvar m.m.			1 548 884	
1633	Nettoordning, statlig betalt merverdiavgift	01	Driftsutgifter			7 499 012	
<i>Sum utgiftsført</i>				A	167 402 578 000	167 441 336 798	

Inntekts- kap.	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Samlet tildeling	Regnskap 2020	Merinntekt og mindreinntekt (-)
3703	Internasjonalt samarbeid	02	Diverse inntekter	0	586 483	586 483
3732	Regionale helseforetak	80	Renter på investeringslån	264 000 000	262 117 634	-1 882 366
3732	Regionale helseforetak	85	Avdrag på investeringslån f.o.m. 2008	573 600 000	573 624 594	24 594
3732	Regionale helseforetak	90	Avdrag på investeringslån t.o.m. 2007	632 000 000	632 264 543	264 543
5309	Tilfeldige inntekter	29	Ymse		2 583 994	

Oppstilling av bevilgningsrapportering

Inntekts- kap.	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Samlet tildeling	Regnskap 2020	Merinntekt og mindreinntekt (-)
5605	Renter av statskassens kontantbeholdning mv	84	Av driftskreditter til statsbedrifter		110 330 262	
5631	Aksjer i AS Vinmonopolet	85	Statens overskuddsandel	234 500 000	234 469 395	-30 605
5631	Aksjer i AS Vinmonopolet	86	Utbytte	2 000	2 500	500
5700	Folketrygdens inntekter	72	Arbeidsgiveravgift		28 885 911	
<i>Sum inntektsført</i>				1 704 102 000	1 844 865 315	
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet				165 596 471 483		

Kapitalkontoer				
60077001	Norges Bank KK /innbetalinger			1 840 237 363
60077002	Norges Bank KK/utbetalinger			-166 236 859 596
707001	Endring i mellomværende med statskassen			-1 199 849 250
<i>Sum rapportert</i>				0
Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet 31.12.				
Konto		2020	2019	Endring
6260	Aksjer	101 940	101 940	0
6270	Kapital i statsforetak/selskap med begrenset ansvar	5 200 000	5 200 000	0
6330	Utlån til statsforetak/RHF'er	28 425 534 829	23 728 507 587	4 697 027 241
6331	Driftskredittramme	4 610 000 000	2 092 000 000	2 518 000 000
707001	Mellomværende med statskassen	-9 127 690	1 190 721 560	-1 199 849 250

Note A Forklaring av samlet tildeling utgifter

Kapittel	Post	Overført fra 2019	Årets tildelinger	Samlet tildeling
0700	01	7 841 000	241 037 000	248 878 000
0701	21	53 554 000	-28 000 000	25 554 000
0701	70	0	175 797 000	175 797 000
0701	71	0	38 666 000	38 666 000
0701	72	0	510 900 000	510 900 000
0702	21	938 000	2 600 000	3 538 000
0703	21	4 128 000	5 926 000	10 054 000
0703	71	0	74 117 000	74 117 000
0703	72	0	20 000 000	20 000 000
0708	01	0	7 018 000	7 018 000
0714	21	9 817 000	-1 578 000	8 239 000
0732	21	4 729 000	22 546 000	27 275 000
0732	70	1 000 000	3 967 603 000	3 968 603 000
0732	71	0	566 434 000	566 434 000
0732	72	0	57 895 767 000	57 895 767 000
0732	73	0	20 104 919 000	20 104 919 000
0732	74	0	15 224 171 000	15 224 171 000
0732	75	0	13 657 280 000	13 657 280 000
0732	76	0	37 019 733 000	37 019 733 000
0732	78	0	1 234 392 000	1 234 392 000
0732	80	0	7 500 243 000	7 500 243 000
0732	81	0	26 032 000	26 032 000
0732	82	0	5 782 762 000	5 782 762 000
0732	83	0	115 000 000	115 000 000
0732	86	0	2 518 000 000	2 518 000 000

Note A Forklaring av samlet tildeling utgifter

Kapittel	Post	Overført fra i 2019	Årets tildelinger	Samlet tildeling*
0733	70	0	35 732 000	35 732 000
0734	71	0	117 841 000	117 841 000
0761	21	9 582 000	88 418 000	98 000 000
0762	21	5 479 000	17 300 000	22 779 000
0765	21	15 241 000	12 600 000	27 841 000
0769	21	749 000	545 000	1 294 000
0769	70	0	1 601 000	1 601 000
0770	21	551 000	22 000 000	22 551 000
0780	50	0	297 167 000	297 167 000
0781	21	0	14 400 000	14 400 000
Sum		<i>113 609 000</i>	<i>167 288 969 000</i>	<i>167 402 578 000</i>

*) Samlet tildeling viser bevilgninger departementet har hatt til disposisjon per post, etter fradrag for midler som er tildelt ved tildelingsbrev i 2020.

Note B Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år

Kapittel og post	Stikkord	Merutgift(-)/ mindre utgift	Utgiftsført av andre i hht avgitte belastningsfullmakter*)	Merutgift(-)/ mindre utgift etter avgitte belastningsfullmakter	Mer- /mindre- inntekter iht merinntektsfullmakt	Fullmakt/ overskride bevilgning - overtid mv i nov*)	Sum grunnlag for overføring	Maks. overførbart beløp *)	Mulig overførbart beløp beregnet av virksomheten
070001		7 908 963		7 908 963		1 065 982	8 974 945	12 052 000	8 974 945
070121	kan overføres	2 648 301		2 648 301		4 342	2 652 642	1 132 118 000	2 652 642
070170		0		0			0	Uaktuell	0
070171		0		0			0	Uaktuell	0
070172		0		0				Uaktuell	0
070221	kan overføres, kan nyttes under post 70	2 187 764		2 187 764			2 187 764	50 188 000	2 187 764
070321	kan overføres	4 452 247		4 452 247	586 483	13 671	5 052 400	14 041 000	5 052 400
070371		110 819		110 819			110 819	Uaktuell	0
070372		0		0			0	Uaktuell	0
070801		1 108		1 108			1 108	351 000	1 108
071421	kan overføres, kan nyttes under postene 70, 74 og 79	-2 969 071		-2 969 071		22 210	-2 946 861	292 422 000	0
073221	kan overføres	7 892 607		7 892 607		7 686	7 900 293	84 256 000	7 900 293
073270	kan overføres, kan nyttes under postene 21, 72, 73, 74 og 75	0		0			0	9 761 662 000	0
073271	kan overføres	0		0			0	1 118 550 000	0
073272	kan overføres	0		0			0	112 724 705 000	0

Note B Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år

Kapittel og post	Stikkord	Merutgift(-)/ mindre utgift	Utgiftsført av andre i hht avgitte belastningsfullmakter*)	Merutgift(-)/ mindreutgift etter avgitte belastningsfullmakter	Mer- / mindreinntekter iht merinntektsfullmakt	Fullmakt/ overskride bevilging - overtid mv i nov*)	Sum grunnlag for overføring	Maks. overførbart beløp *)	Mulig overførbart beløp beregnet av virksomheten
073273	kan overføres	0		0			0	39 143 340 000	0
073274	kan overføres	0		0			0	29 726 616 000	0
073275	kan overføres	0		0			0	26 537 912 000	0
073276	overslagsbevilgning	300 000		300 000			300 000	Uaktuell	0
073278	kan overføres	0		0			0	2 450 445 000	0
073280	overslagsbevilgning	-55 176 258		-55 176 258			-55 176 258	Uaktuell	0
073281	kan overføres	0		0			0	122 755 000	0
073282	kan overføres	2 000		2 000			2 000	10 995 143 000	2 000
073283	overslagsbevilgning	-5 156 379		-5 156 379			-5 156 379	Uaktuell	0
073286		0		0			0	Uaktuell	0
073370		0		0			0	Uaktuell	0
073471		-8 095 000		-8 095 000			-8 095 000	Uaktuell	0
076121	kan nyttes under post 79	4 233 015		4 233 015		62 215	4 295 231	28 633 000	4 295 231
076221	kan nyttes under post 70	11 842 462		11 842 462		2 616	11 845 078	368 167 000	11 845 078
076521	kan overføres, kan nyttes under post 72	17 277 333	2 250 000	17 052 333			15 027 333	295 054 000	15 027 333
076921	kan nyttes under post 70	49 709		49 709			49 709	745 000	49 709

Note B Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år

Kapittel og post	Stikkord	Merutgift(-)/ mindre utgift	Utgiftsført av andre i hht avgitte belastningsfullmakter*)	Merutgift(-)/ mindreutgift etter avgitte belastningsfullmakter	Mer- / mindreinntekter iht merinntektsfullmakt	Fullmakt/ overskride bevilging - overtid mv i nov.*)	Sum grunnlag for overføring	Maks. overførbart beløp *)	Mulig overførbart beløp beregnet av virksomheten
076970	kan nyttes under post 21	751 000		751 000			751 000	Uaktuell	0
077021	kan nyttes under post 70	4 551 000		4 551 000			4 551 000	1 746 000	1 746 000
078050		0		0			0	Uaktuell	0
078121	kan overføres, kan nyttes under post 79	500 000		500 000			500 000	116 783 000	500 000

*) I 2020 har Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ) fullmakt til omlegging av utbetalingsløsningen for overtid, reisetid og timelønn. En konsekvens av dette er at 2020-regnskapet, som en engangseffekt, vil inneholde 13 måneders utbetalinger siden utbetaling som gjelder november 2020 vil gjøres i desember 2020 fremfor i januar 2021. Statlige virksomheter som er omfattet av omleggingen av utbetalingsløsningen i DFØ for overtid, reisetid og timelønn, kan i henhold til Stortingets fullmakt overskride driftsbevilgningen sin tilsvarende engangseffekten av omleggingen. Det vises til Finansdepartementets rundskriv R-2/2021 Overføring av ubrukt bevilgning til 2021.

**) Dette er samlet maksimalt overførbart beløp på posten.

Forklaring til merforbruk på:

071421: Merutgiften på posten er nær 3 mill. kroner, og dekkes i sin helhet inn ved mindreforbruk knyttet til avgitte fullmakter på posten.

073471: Merutgiften på posten er om lag 8 mill. kroner. Det er krevende å styre kostnadsnivået knyttet til posten fordi utgiftene hovedsakelig følger antallet personer som dømmes til tvungen omsorg. Sentral fagenhet for dom til tvungen omsorg har rapportert om sterk økning i antall dømte fra 2019 til 2020. Finansieringsmodellen for ordningen ble lagt om i Prop. 1 S (2019-2020) slik at de regionale helseforetakene fra 2020 får økt økonomisk ansvar for ordningen. Dette innebærer at de regionale helseforetakene skal dekke 20 pst. av de samlede utgiftene, mens resterende dekkes over gjeldende bevilgning.

Note B Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år

Helse og omsorgsdepartementet har mottatt belastningsfullmakter for:

Kapittel og post	Fullmakt gitt av	Fullmaktsbeløp
0021-01	Statsministerens kontor	720 000
0118-21	Utenriksdepartementet	3 575 000
0118-70		16 500 000
0159-71		4 650 000
0160-70		1 400 000

Helse og omsorgsdepartementet har avgitt belastningsfullmakter for:

Kapittel og post	Fullmakt gitt til	Fullmaktsbeløp
0765-21	Utdanningsdirektoratet	2 250 000

Oppstilling av artskontorapporteringen 31.12.2020

	Note	2020	2019
Driftsinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetalinger fra tilskudd og overføringer	1	586 483	16 864 711
Salgs- og leieinnbetalinger	1	0	350
<i>Sum innbetalinger fra drift</i>		586 483	16 865 061
Driftsutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetalinger til lønn	2	234 318 089	231 595 451
Andre utbetalinger til drift	3	76 235 442	84 005 752
<i>Sum utbetalinger til drift</i>		310 553 530	315 601 203
Netto rapporterte driftsutgifter		309 967 048	298 736 142
Investerings- og finansinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetaling av finansinntekter		0	0
<i>Sum investerings- og finansinntekter</i>		0	0
Investerings- og finansutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utlån og driftskreditter til RHF'ene	4 og 9	7 215 027 243	5 218 780 560
Utbetaling av finansutgifter	5	133	10
Utbetaling til investeringer	6	1 053 059	144 228
<i>Sum investerings- og finansutgifter</i>		7 216 080 435	5 218 924 798
Netto rapporterte investerings- og finansutgifter		7 216 080 435	5 218 924 798

	Note	2020	2019
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten			
Innbetaling av skatter, avgifter, gebyrer m.m.	7	609 241 535	472 637 095
<i>Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>		609 241 535	472 637 095
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten			
Utbetalinger av tilskudd og stønader	8	158 701 314 684	149 785 802 028
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten</i>		158 701 314 684	149 785 802 028
Inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler			
Gruppelivsforsikring konto 1985 (ref. kap. 5309, inntekt)		262 250	269 493
Arbeidsgiveravgift konto 1986 (ref. kap. 5700, inntekt)		28 885 911	28 439 242
Nettoføringsordning for mva. konto 1987 (ref. kap. 1633, utgift)		-7 499 012	-5 787 533
<i>Sum nettorapporterte inntekter på felleskapitler</i>		21 649 150	22 921 202
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet		165 596 471 483	154 807 904 671
Oversikt over mellomværende med statskassen			
Eiendeler og gjeld		2020	2019
Fordringer		29 954	1 200 001 867
Skyldig skattetrekk		-9 157 644	-9 274 333
Annen gjeld		0	-5 974
<i>Sum mellomværende med statskassen</i>	9	-9 127 690	1 190 721 560

Note 1 Innbetalinger fra drift

	2020	2019
<i>Innbetalinger fra tilskudd og overføringer</i>		
Tilskudd fra andre departement	0	13 197 299
Andre tilskudd og overføringer	586 483	3 667 412
Sum innbetalinger fra tilskudd og overføringer	586 483	16 864 711
<i>Salgs- og leieinnbetalinger</i>		
Diverse tilfeldige inntekter	0	350
Sum salgs- og leieinnbetalinger	0	350
Sum innbetalinger fra drift	586 483	16 865 061

Note 2 Utbetalinger til lønn

	2020	2019
Lønn*)	183 895 044	178 625 797
Arbeidsgiveravgift	28 885 911	28 439 242
Pensjonsutgifter**)	20 114 787	20 458 873
Sykepenger og andre refusjoner (-)	-7 900 062	-4 863 240
Andre ytelser	9 322 409	8 934 779
Sum utbetalinger til lønn	234 318 089	231 595 451
Antall årsverk:	208	207

*) I 2020 har Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ) fullmakt til omlegging av utbetalingsløsningen for overtid, reisetid og timelønn. En konsekvens av dette er at 2020-regnskapet, som en engangseffekt, vil inneholde 13 måneders utbetalinger siden utbetaling som gjelder november 2020 vil gjøres i desember 2020 fremfor i januar 2021. For Helse- og omsorgsdepartementet utgjør denne omleggingen nær 2 mill. kroner i økte utgifter i 2020. Se også note B til Bevilgingsrapporten.

***) Fra og med januar 2017 har Helse- og omsorgsdepartementet betalt pensjonspremie til SPK. Arbeidsgivers andel av pensjonspremien er 12 % i 2019 og 2020, jf. rundskriv R-118.

Note 3 Andre utbetalinger til drift

	2020	2019
Husleie	28 329 849	27 661 465
Andre utgifter til drift av eiendom og lokaler	1 760 519	1 076 514
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	175 574	183 690
Mindre utstysanskaffelser	1 744 087	966 792
Leie av maskiner, inventar og lignende	2 201 219	2 349 689
Kjøp av konsulenttjenester*)	25 211 897	12 805 181
Kjøp av andre fremmede tjenester**)	2 303 823	13 897 303
Reiser og diett	2 585 699	9 682 583
Kontingenter til internasjonale organisasjoner mm***)	2 630 226	2 153 587
Øvrige driftsutgifter	9 292 548	13 228 949
Sum andre utbetalinger til drift	76 235 442	84 005 752

*) I regnskapsførte utgifter for 2020 inngår utgifter til etablering av Eldreombudet.

***) I regnskapsførte utgifter for 2019 inngår betaling til Arkivverket for driften av interimorganisasjonen Norsk helsearkiv.

****) I 2020 er utgifter for programmer og byråer i EU (kap. 703, post 71) med ca. 74 mill. kroner ført som tilskudd til utlandet, jf. også note 8.

Note 4 Utlån og driftskreditter til RHF'ene*)

<i>Utlån</i>	2020	2019
Helse Sør-Øst RHF	1 324 552 620	2 432 134 708
Helse Vest RHF	2 661 572 606	1 429 750 788
Helse Midt-Norge RHF**)	596 942 863	443 643 310
Helse Nord RHF	113 959 154	-45 748 246
Sum utlån til RHF'ene	4 697 027 243	4 259 780 561
<i>Driftskredittrammer</i>		
Helse Sør-Øst RHF	1 201 000 000	285 000 000
Helse Vest RHF	525 000 000	283 000 000
Helse Midt-Norge RHF	484 000 000	179 000 000
Helse Nord RHF	308 000 000	212 000 000
Sum driftskredittrammer til RHF'ene	2 518 000 000	959 000 000
Sum endring utlån og driftskredittrammer i RHF'ene	7 215 027 243	5 218 780 561

*) Beløp med negativt fortegn er inntekter.

***) I tillegg har Helse Midt-Norge i 2020 mottatt et tilskudd på 123,2 mill. kroner til Helseplattformen. Dette er et tilskudd som skal betales tilbake med renter etter hvert som kommuner og fastleger tar i bruk løsningen, men hvor staten bærer risikoen for eventuell manglende deltakelse.

Note 5 Finansutgifter

	2020	2019
<i>Utbetaling av finansutgifter</i>		
Renteutgifter	133	10
Sum	133	10

Note 6 Utbetaling til investeringer

	2020	2019
<i>Utbetaling til investeringer</i>		
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	1 053 059	144 228
Sum	1 053 059	144 228

Note 7 Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten

	2020	2019
Renteinntekter til statskassen fra RHF'ene	372 447 897	343 961 460
Utbytte (AS Vinmonopolet)	234 471 895	128 659 164
Tilfeldige og andre inntekter	2 321 744	16 471
Sum	609 241 535	472 637 095

Note 8 Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten

	2020	2019
Overføringer til andre statlige regnskaper	297 167 000	338 474 000
Tilskudd til kommuner	827 000	535 000
Tilskudd til ikke-finansielle foretak	797 989 000	156 343 630
Tilskudd til ideelle organisasjoner	8 284 074	27 269 440
Tilskudd til statsforvaltningen, inkl. RHF'ene	157 495 760 841	149 207 259 397
Tilskudd til utlandet	101 286 769	55 920 562
Sum	158 701 314 684	149 785 802 028

Note 9 Sammenheng mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen

Del A Forskjellen mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen

	31.12.2020 Spesifisering av <u>bokført</u> avregning med statskassen	31.12.2020 Spesifisering av <u>rapportert</u> mellomværende med statskassen	Forskjell
<i>Finansielle anleggsmidler</i>			
Investeringer i aksjer og andeler	5 301 940	0	5 301 940
Utlån og driftskreditter til RHF'ene	33 035 534 830	0	33 035 534 830
<i>Sum</i>	33 040 836 770	0	33 040 836 770
<i>Omløpsmidler</i>			
Andre fordringer	29 954	29 954	0
<i>Sum</i>	29 954	29 954	0
<i>Kortsiktig gjeld</i>			
Leverandørgjeld*)	-19 183 628 783	0	-19 183 628 783
Skyldig skattetrekk	-9 157 644	-9 157 644	0
<i>Sum</i>	-19 192 786 426	-9 157 644	-19 183 628 782
Sum	13 848 080 298	-9 127 690	13 857 207 987

*) Det alt vesentlige er knyttet til tilskuddsutbetalinger til RHF'ene i januar 2021 samt husleieutgifter 1. kvartal 2021.

Del B Spesifisering av investeringer i aksjer, selskapsandeler og utlån mv

	Balanseført verdi i regnskap i 2020
<i>Aksjer*)</i>	
Aktieselskapet Vinmonopolet	50 000
Nordisk Institutt for Odontologiske Materialer AS (NIOM AS)	51 940
<i>Balanseført verdi 31.12.2020</i>	<i>101 940</i>
<i>Kapital i statsforetak/selskap med begrenset ansvar mv.</i>	
Innskudd i helseforetak	5 100 000
Innskudd i Norsk Helsenett SF	100 000
<i>Balanseført verdi 31.12.2020</i>	<i>5 200 000</i>
<i>Utlån til statsforetak under HOD</i>	
Helse Sør-Øst RHF	13 350 710 440
Helse Vest RHF	7 499 527 078
Helse Midt-Norge RHF	3 803 001 496
Helse Nord RHF	3 772 295 815
<i>Balanseført verdi 31.12.2020</i>	<i>28 425 534 829</i>
<i>Driftskredittrammer</i>	
Helse Sør-Øst RHF	2 096 000 000
Helse Vest RHF	1 023 000 000
Helse Midt-Norge RHF	826 000 000
Helse Nord RHF	665 000 000
<i>Balanseført verdi 31.12.2020</i>	<i>4 610 000 000</i>
<i>Sum Finansielle anleggsmidler</i>	<i>33 040 836 769</i>

*) Nærmere spesifisering av pålydende aksjekapital for departementets andel og samlet aksjekapital i selskapene fremgår av Meld. St. 3 (2020-2021) Statsregnskapet 2020.

HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENTET
Org. nr.: 983887406

Riksrevisjonens beretning

Til Helse- og omsorgsdepartementet

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet - 2020

Konklusjon

Riksrevisjonen har revidert Helse- og omsorgsdepartementets årsregnskap for 2020. Årsregnskapet består av ledelseskomentarer og oppstilling av bevilgnings- og artskontorrapportering, inklusiv noter til årsregnskapet for regnskapsåret avsluttet per 31. desember 2020.

Bevilgnings- og artskontorrapporteringen viser at 165 596 471 483 kroner er rapportert netto til bevilgningsregnskapet.

Etter Riksrevisjonens mening gir Helse- og omsorgsdepartementets årsregnskap et dekkende bilde av virksomhetens disponible bevilgninger, inntekter og utgifter for 2020 og kapitalposter pr 31. desember 2020, i samsvar med regelverket for økonomistyring i staten.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig finansiell revisjon (ISSAI 2000–2899). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet under «Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet». Vi er uavhengige av virksomheten slik det kreves i lov og instruks om Riksrevisjonen og de etiske kravene i ISSAI 130 fra International Organization of Supreme Audit Institutions (INTOSAI's etikkregler), og vi har overholdt de øvrige etiske forpliktelsene våre i samsvar med disse kravene og INTOSAI's etikkregler. Etter vår oppfatning er revisjonsbevisene vi har innhentet tilstrekkelige og hensiktsmessige som grunnlag for vår konklusjon.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide et årsregnskap som gir et dekkende bilde i samsvar med regelverket for økonomistyring i staten. Ledelsen er også ansvarlig for å etablere den interne kontrollen som den mener er nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ledelsen har det overordnede ansvaret for at virksomheten rapporterer relevant og pålitelig resultat- og regnskapsinformasjon og har forsvarlig internkontroll.

Riksrevisjonens oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Målet med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som gir uttrykk for Riksrevisjonens konklusjon. Betryggende sikkerhet er et høyt sikkerhetsnivå, men det er ingen garanti for at en revisjon som er utført i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig finansiell revisjon, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir ansett som vesentlig dersom den, enkeltvis eller samlet, med rimelighet kan forventes å påvirke de beslutningene brukere treffer på grunnlag av årsregnskapet.

Vi utøver profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen, i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig finansiell revisjon.

Vi identifiserer og anslår risikoene for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten den skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Videre utformer og gjennomfører vi revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer og innhenter tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon ikke blir avdekket, er høyere for feilinformasjon som skyldes misligheter, enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil. Grunnen til det er at misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, feilpresentasjoner eller overstyring av intern kontroll.

Vi gjør også følgende:

- opparbeider oss en forståelse av den interne kontrollen som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige ut fra omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om hvor effektiv virksomhetens interne kontroll er
- evaluerer om regnskapsprinsippene som er brukt, er hensiktsmessige, og om tilhørende opplysninger som er utarbeidet av ledelsen, er rimelige
- evaluerer den totale presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene
- evaluerer om årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et dekkende bilde i samsvar med regelverket for økonomistyring i staten

Vi kommuniserer med ledelsen, blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og når revisjonsarbeidet skal utføres. Vi vil også ta opp forhold av betydning som er avdekket i løpet av revisjonen, for eksempel svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Når det gjelder forholdene som vi tar opp med ledelsen, tar vi standpunkt til hvilke som er av størst betydning ved revisjonen av årsregnskapet, og avgjør om disse skal regnes som sentrale forhold ved revisjonen. De beskrives i så fall i et eget avsnitt i revisjonsberetningen, med mindre lov eller forskrift hindrer offentliggjøring. Forholdene omtales ikke i beretningen hvis Riksrevisjonen beslutter at det er rimelig å forvente at de negative konsekvensene av en slik offentliggjøring vil være større enn offentlighetens interesse av at saken blir omtalt. Dette vil bare være aktuelt i ytterst sjeldne tilfeller.

Dersom vi gjennom revisjonen av årsregnskapet får indikasjoner på vesentlige brudd på administrative regelverk med betydning for økonomistyring i staten, gjennomfører vi utvalgte revisjonshandlinger for å kunne uttale oss om hvorvidt det er vesentlige brudd på slike regelverk.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om etterlevelse av administrative regelverk for økonomistyring

Vi uttaler oss om hvorvidt vi er kjent med forhold som tilsier at virksomheten har disponert bevilgningene på en måte som i vesentlig grad strider mot administrative regelverk med betydning for økonomistyring i staten. Uttalelsen gis med moderat sikkerhet og bygger på ISSAI 4000 for etterlevelsesrevisjon. Moderat sikkerhet for uttalelsen oppnår vi gjennom revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi finner nødvendige.

Basert på revisjonen av årsregnskapet og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendige i henhold til ISSAI 4000, er vi ikke kjent med forhold som tilsier at virksomheten har disponert bevilgningene i strid med administrative regelverk med betydning for økonomistyring i staten.

Oslo; 23.03.2021

Etter fullmakt

Tora Struve Jarlsby
ekspedisjonssjef

Lars Christian Møller
avdelingsdirektør

Beretningen er godkjent og ekspedert digitalt